

Куч-адолатда

Адл ила олам юзин обод қил

2021 йил
30 июль,
жума
№ 31 (856)

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг ҳуқуқий газетаси

http://www.sud.uz

1998 йил 29 августдан чиқа бошлаган.

МУСТАҚИЛЛИГИМИЗНИНГ 30 ЙИЛЛИГИ АРАФАСИДА УЛКАН ЛОЙИХАГА ТАМАЛ ТОШИ ҚЎЙИЛДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 29 июль куни Олмалик кон-металлургия комбинати конлари негизда рангли ва қимматбаҳо металллар ишлаб чиқаришни кенгайтириш борасидаги ишлар билан танишди.

Давлатимиз раҳбари дастлаб "Ёшлик-1" конини бориб кўрди.

Олмалик кон-металлургия комбинати очик ва ерости конлари, металлургия ва цемент заводлари, кенг қамровли инфратузилма объектларини бирлаштирган улкан sanoat мажмуасидир. Мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган sanoat мажмуасининг 7 фоизи, экспорт ҳажмининг 15 фоизи мазкур комбинат ҳиссасига тўғри келади. Охириги йиллардаги эътибор натижасида янги конлар топилиб, ишлаб чиқариш ҳажми янада оширилмоқда.

"Ёшлик-1" конини ўзлаштириш инвестиция лойиҳаси шулардан бири. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 1 мартдаги қарорига мувофиқ бошланган ушбу лойиҳанинг қиймати 4 миллиард 894 миллион доллар.

Давлатимиз раҳбарига коннинг салоҳияти, уни ўзлаштириш бўйича қилинаётган ишлар ҳақида маълумот берилди.

Худуди 11 минг гектар бўлган мазкур кондан йилига 65 миллион тонна маъдан қазиб олинади. 60 миллион тонна мис-молибден рудасини қайта ишлаш қувватига эга 3-мис бойитиш фабрикаси қурилади. Шунингдек, оҳак заводи, 650 мегаваттлик электр тармоғи ва бошқа инфратузилма объектлари барпо этилади.

Лойиҳа доирасида ўтган

тўрт йилда замонавий геологик тадқиқотлар, конда 83 миллион куб метрдан ортик ҳажмдаги қазил ишлари бажарилган. Бунинг учун умумий қиймати 415 миллион доллар бўлган 570 дан зиёд махсус техника жалб этилган. Ушбу улкан лойиҳа 2024 йилда ишга туширилиши, жами 6 мингта иш ўрни ташкил этилиши режалаштирилган.

Олмалик кон-металлургия комбинатида 3-мис бойитиш фабрикаси қурилишининг бошланишига бағишланган маросим бўлиб ўтди.

Барчангизни бугунги қувончи воқеа — Олмалик кон-металлургия комбинати-ни янги мис бойитиш фабрикаси қурилиши бошланаётгани билан чин қалбимдан табриклайман, — деди Президент Шавкат Мирзиёев. — Ватанимиз Мустақиллигининг

30 йиллиги арафасида эзгу ниятлар билан мана шундай улкан лойиҳани амалга оширишга киришмоқдамиз. Бу муҳим воқеа нафақат ушбу комбинат ҳаётида, балки мамлакатимиз sanoati тарихида янги давр бошланаётганидан яққол далолат беради.

Кейинги йилларда комбинат фаолияти юксак даражага кўтарилиб, мис ишлаб чиқариш ҳажми 1,5 баробарга кўпайгани ва 150 минг тоннага етказилгани таъкидланди.

Ўтган уч йил мобайнида комбинат конларида умумий узунлиги 206 минг метр бўлган 475 та қудуқ бурғиланган. Халқаро миқёсда тан олинган хорижий лабораторияларда ушбу конлар рудасининг 100 мингдан ортик намуналари кимёвий таҳлиллар асосида чуқур ўрганилган. Халқаро баҳолаш мезонларига кўра, бу ерда миснинг

ялли захираси 45 миллион тонна, олтин захираси эса 5 минг тоннадан зиёдни ташкил этиши аниқланган. Бу дунё миқёсида ҳам энг йирик ва ноёб кўрсаткичлардир.

Шунингдек, бу ерда қазиб олинаётган руда таркибида кумуш, молибден, селен, теллур, рений ва бошқа нодир металллар борлиги ҳам аниқланган.

Бугун дунёда "яшил иқтисодиёт", қайта тикланадиган энергия манбаларига эътибор кун сайин ортиб бормоқда, электр техникаси sanoati жадал ривожланмоқда. Бунинг натижасида 2030 йилга бориб мис маҳсулотларига бўлган эҳтиёж камида 40 фоизга ортиши кутилмоқда. Бу Олмалик комбинати маҳсулотларига халқаро талаб узок йиллар давомида юқори бўлади, дегандир. (Давоми 2-бетда) ▶

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қ А Р О Р И

БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ 2021 ЙИЛ 18 МАЙДАГИ «ОРОЛБЎЙИ МИНТАҚАСИНИ ЭКОЛОГИК ИННОВАЦИЯЛАР ВА ТЕХНОЛОГИЯЛАР ХУДУДИ ДЕБ ЭЪЛОН ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ МАХСУС РЕЗОЛЮЦИЯСИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

БМТ Бош Ассамблеясининг 2021 йил 18 майдаги "Оролбўйи минтақасини экологик инновациялар ва технологиялар худуди деб эълон қилиш тўғрисида"ги махсус резолюциясида белгиланган устувор вазифаларнинг амалий ижросини таъминлаш, Оролбўйи минтақасини экологик ва гуманитар инкироз юз бераётган худуддан экологик инновациялар ва технологиялар худудига айлантириш мақсадида:

1. Маълумот учун қабул қилинган, Ўзбекистон Республикаси ташаббуси билан БМТ Бош Ассамблеясининг 2021 йил 18 майдаги 75-сессиясида "Оролбўйи минтақасини экологик инновациялар ва технологиялар худуди деб эълон қилиш тўғрисида"ги махсус резолюцияси (кейинги ўринларда — махсус резолюция) қабул қилинган.

2. Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги ва

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг махсус резолюцияда белгиланган вазифаларни амалга ошириш, шунингдек, Оролбўйи минтақасини экологик инновациялар ва технологиялар худудига айлантириш мақсадида қўйидаги тақлифлари маъқуллансин:

а) Оролбўйи минтақасида сиёсий-ҳуқуқий инновациялар орқали таркибий ва трансформацион ўзгаришлар учун қулай муҳит яратиш ҳамда институционал базани ривожлантириш (масъул — Инновацион ривожланиш вазирлиги).

Инновацион ривожланиш вазирлиги И.Абдурахмонов: Нукус шаҳрида "Ёш олимлар академияси"ни ҳамда ёш олимлар, стартап лойиҳалар эгалари, тадқиқотчиларни қўллаб-қувватлаш бўйича Ёшлар технопаркинни ташкил этсин; (Давоми 2-бетда) ▶

Бутун дунё миқёсидаги глобаллашув жараёнлари геоахборот технологияларини кенг жорий этишни тақозо этмоқда. Геоахборот маҳсулотларига нисбатан эҳтиёжнинг ошиб бораётгани мамлакатимизда ҳам сиёсий ва ҳуқуқий муносабатларни янги шаклда ташкил этиш ҳамда фазвий маълумотлар миллий инфратузилмасини яратиш ва ривожлантиришни долзарб вазифа сифатида кун тартибига қўйди.

Моҳият

Янги миллий инфратузилма асоси

"Фазвий маълумотлар тўғрисида"ги қонун имзоланди

"Фазвий маълумотлар тўғрисида"ги қонун ана шундай эҳтиёжни қондириш мақсадида

да тайёрланган муҳим ҳуқуқий ҳужжат ҳисобланади. (Давоми 3-бетда) ▶

Оқлов

Қонунга киритилган ўзгартиш

судланувчининг оқланишига асос бўлди

Мана салкам беш йилдирки, Президентимиз Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан мамлакатимиз суд-ҳуқуқ тизимида тарихий ислохотлар қатъият билан амалга оширилмоқда. Бу жараёнда амалдаги қонунларни дунё стандартларига уйғун тарзда такомиллаштириш, муҳим ўзгартириш ва қўшимчалар киритишга ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. (Давоми 2-бетда) ▶

"Ота-она меҳридан маҳрум ва ногиронлиги бор болаларни қўллаб-қувватлаш, уларни жамиятнинг фаол аъзолари сифатида тарбиялаш барчамиздан жиддий эътибор ва амалий ҳаракатларни талаб қилади. Бирорта бола "мен етим ёки ногиронман" деб ўқинмаслиги, давлатимиз ва жамиятимизнинг меҳридан четда қолмаслиги керак. Уларни замонавий касб-хунарларга ўқитиш, барча шароитларни яратиш бериш нафақат вазифа, балки муқаддас бурчдир".

Инсонпарварлик тамойиллари

Кўнглинг ўксимасин, болажон!

етим ва ногиронлиги бор болалар, эҳтиёжманд инсонлар ҳаммиса давлат ва жамият эътиборида

Президентимиз Шавкат Мирзиёев бу фикрларни ногиронлиги бўлган, ота-она қарамоғидан маҳрум ва етим болаларни давлат томонидан қўллаб-қувватлашни кенгайтириш ҳамда иж-

тимоий нафақаларни такомиллаштириш масалалари бўйича куни кеча ўтказилган видеоселектор йиғилишида билдирди.

Йиғилишда ногиронлиги бўлган болаларни қўллаб-қувватлаш ва даволаш масалаларига ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Давлатимиз раҳбари бундай болаларни зарур тиббий восита ва аравачалар билан таъминлаш, жарроҳлик операциялари ўтказиш, имплантат ва протез ўрнатиш учун қўшимча маблағ ажратишга кўрсатма берди.

Ихтисослашган мактабларга йирик қорхоналар ва кластерларни бириктириб, шароитларни яхшилаш мумкинлиги қайд этилди. Вояга етмаганлар

билан ишлаш комиссиялари ўрнига Болалар масалалари бўйича миллий комиссия ташкил этилиши, ҳудудий комиссияларга эса, вилоят ҳокимлари раҳбарлик қилиши белгиланди.

Яна бир муҳим янгилик: шу йил 1 сентябрдан бошлаб нафақа миқдори оиладаги болалар сонидан келиб чиқиб белгиланади. Бунда болалар ёши 14 ёшдан 18 ёшгача, тўлов муддати 6 ойдан 12 ойгача узайтирилади. Бундан ташқари "Темир дафтар"га кирган оилалар фарзандлари, шунингдек, боқувчисини йўқотган ва ногиронлиги бўлган болаларга мактабга чиқиш учун 500 минг сўмдан берилади. Шунини алоҳида таъкидлаш жозики, мазкур йиғилиш яқинда Ўзбекистон-

да БМТнинг Ногиронлар ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенцияси амал қила бошлаганидан буён ногиронлиги бўлган инсонлар, хусусан, болалар манфаатларини ҳар томонлама таъминлаш мақсадида мамлакатимиз раҳбари ташаббуси билан ташкил этилган дастлабки муҳим амалий тадбир ҳисобланади.

Худди шу куни Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази томонидан БМТнинг мамлакатимиздаги миссияси ҳамда ЕХТТнинг Ўзбекистондаги Лойиҳалари мувофиқлаштирувчиси билан биргаликда ўтказилган тантанали маросимда бу ҳақда атрофлича сўз юритилди. (Давоми 4-бетда) ▶

Раҳбар масъулияти

Самарадорлик мезони

бундан буён давлат ташкилотлари раҳбарлари ўринбосарларининг фаолияти ҳам баҳоланади

Мамлакатимизда вазирликлар, давлат қўмиталари, давлат бошқарувининг бошқа органлари ва хўжалик бирлашмалари фаолияти самарадорлигини тубдан оширишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, сўнгги беш йилда уларнинг вазифа, ваколат ва жавобгарлик соҳаларини аниқ белгилаш бўйича кенг қўламли ишлар амалга оширилди.

Давлатимиз раҳбарининг жорий йил 22 июлда "Вазирликлар, давлат қўмиталари, давлат бошқарувининг бошқа органлари ва хўжалик бирлашмалари раҳбарлари ўринбосарларининг фаолияти самарадорлигини баҳолаш тизимини жорий этиш тўғрисида"ги қарори қабул қилинди. Қарорда барча вазирлик ва идора раҳбарлари ўринбосарлари ўзига бириктирилган тармоқ ва соҳалардаги фаолиятининг самарадорлиги, натижадорлиги юзасидан Президент олдида шахсан жавобгар экани, Вазирлар Маҳкамаси олдида ҳисобдорлиги белгилаб қўйилди.

Президент қарорига мувофиқ, давлат бошқаруви органлари ва хўжалик бирлашмалари раҳбарлари ўринбосарларининг фаолиятини баҳолаш тизимини жорий этилди. (Давоми 3-бетда) ▶

Ислохотлар йўлига жиддий ғов бўлган, давлат ва жамиятга бевосита таҳдид соладиган коррупция иллатига қарши муросасиз муносабатни шакллантириш бугун куннинг долзарб талабидир. Шу йил 6 июлда қабул қилинган "Коррупцияга қарши курашиш фаолиятини самарали ташкил этишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Президент қарорида бу борадаги муҳим вазифалар белгиланган.

Жамиятимиз мақсади

Коррупцияга йўл йўқ

бу борадаги чора-тадбирлар янада кучайтирилмоқда

Ушбу қарорга мувофиқ шу йил 1 октябрдан коррупция ва манфаатлар тўқнашуви асосида тузилган шартномаларни ҳақиқий эмас, деб топиш, давлат хизматчилари томонидан тадбиркорликка иштирок этганининг ҳуқуқий оқибатларини белгиловчи янги қонун лойиҳаси ишлаб чиқилади. Қонунда давлат органи ишларида учинчи шахсларнинг манфаатларини ноқонуний илгартиришга йўл қўймаслик, мансабдор шахсларнинг ҳаракатлари манфаатлар тўқнашувида айланмаслигининг ҳуқуқий асослари каби бир қатор му-

ҳим жиҳатлар ўз аксини топади. Шу ўринда таъкидлаш жоизки, 2021 йил 1 октябрдан бarchа давлат органлари ва ташкилотларида коррупцияга қарши ички назорат тузилмалари фаолияти йўлга қўйилади. Улар зиммасига коррупция ҳолатларини барвақт аниқлаш ва олдини олиш, уларнинг сабаб ва шарт-шароитларини бартараф этиш, манфаатлар тўқнашувида йўл қўймаслик чораларини кўриш вазифалари юклатилади.

(Давоми 3-бетда) ▶

Қонун қўмағи

Махфий код «сири»

ёхуд хорижий ҳамкор нега судда ютди?

Бундан 3 йил муқаддам "URGENCH LEAZING" масъулияти чекланган жамияти томонидан Хитойнинг "Xinjiang ALKANAT import and export trade CO. LTD" компаниясидан 100 минг АҚШ доллари эвазига олиб келинган ва Қўшқўпир туманидаги "SUPERDENT" хусусий савго-ишлаб чиқариш фирмасига сотилган 2017-УЛ-рақамли янги рентген ускунаси орадан роппа-роса 60 кун ўтгач, қутилмаганда ишламай қолди.

Бу носозликни бартараф этишга қаратилган уринишларнинг бирортаси самара бермади.

(Давоми 3-бетда) ▶

◀ (Бошланиши 1-бетда)

Тадбирчи Олий Мажлис Сенаи аъзолари, Қонунчилик палатаси депутатлари, ҳукумат аъзолари, марказий идоралар раҳбарлари, халқаро ташкилотлар ва дипломатик корпус, шунингдек, фуқаролик жамияти институти ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Мамлакатимизда БМТ Ногиронлар ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенциясининг кучга киришига бағишланган тадбир иштирокчилари таъкидлаганидек, кейинги беш йил давомида Президентимиз Шавкат Мирзиёев БМТ Бош Ассамблеясининг олий минбаридан туриб илгари сурган миллий, минтақавий ва халқаро ташаббуслари кенг жамоатчилигимиз ҳамда жаҳон ҳамжамияти томонидан ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб келинмоқда.

Бундай ижобий муносабат Ўзбекистоннинг давлатимиз раҳбари белгилаб берган миллий тараққиёт йўлидан оғишмай, дадил одимлаётганини тасдиқлаш баробарида мамлакатимизнинг халқаро майдонда ўрни ва нуфузи тобора мустаҳкамланиб бораётганига яна бир ёрқин далилдир.

БМТнинг Ногиронлар ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенцияси ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқлари тенглиги, айниқса, аёллар ва болаларнинг таълим олиши, саломатлигини сақлаши, меҳнат қилиши, ўзи ва оиласи учун етарлича турмуш шароитига эга бўлишининг ҳуқуқий кафолатларини белгилловчи халқаро-ҳуқуқий ҳужжатдир. Мазкур Конвенция БМТ Бош Ассамблеяси томонидан 2006 йил 13 декабрда қабул қилинган ва 2008 йил

Инсонпарварлик тамойиллари

Кўнглинг ўксимасин, болажон!

етим ва ногиронлиги бор болалар, эҳтиёжманд инсонлар ҳамisha давлат ва жамият эътиборида

3 майда кучга кирган.

БМТнинг Ногиронлар ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенцияси XXI асрда қабул қилинган инсон ҳуқуқлари тўғрисидаги биринчи шартномадир. 2021 йил февраль ҳолатига кўра, БМТнинг 192 аъзо давлатидан 182 таси ушбу халқаро ҳужжатни ратификация қилган.

Конвенция 50 та моддадан иборат бўлиб, дунёдаги ногиронлиги бўлган шахслар ҳолатини таҳлил қилиш асосида қабул қилинган. Конвенция инсонларнинг турли-туманлиги ва кадр-қиммати принципларини ўзида мужассамлаштирган. Унинг асосий ғояси шундан иборатки, ногиронлиги бўлган шахслар барча инсон ҳуқуқлари ва эркинликларидан камси-

тишларсиз фойдаланиш имкониятига эга бўлиши керак.

Таъкидлаш жоизки, мамлакатимизда ногиронлар ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенцияни ратификация қилиш жараёнида ноёб тажриба қўлланилди. Яъни халқаро-ҳуқуқий ҳужжат дастлаб миллий қонунчиликка имплементация қилиниб, шундан кейин ратификация қилинди.

Конвенцияни ратификация қилишда АҚШ, Буюк Британия, Германия, Швейцария, Россия, Беларусь, Украина, Озарбайжон каби давлатлар тажрибаси чуқур ўрганилди. Хусусан, АҚШ, Буюк Британия, Германия, Швейцария каби етакчи хорижий давлатлар Ногиронлар ҳуқуқлари тўғрисидаги

конвенцияни ратификация қилган ҳолда тегишли миллий қонунларини ҳам қабул қилган. Бу қонунларнинг барчаси мазмунан ўхшаш бўлиб, Конвенция талаблари негизда ишлаб чиқилган.

Ногиронлиги бўлган шахслар ҳуқуқларини жамият ҳаётининг сиёсий, ижтимоий-иқтисодий ва маданий соҳаларида ҳимоя қилиш асосида қандай вазият бўлишидан қатъи назар, инсонни ногиронлиги борлиги туфайли камситмаслик принципи ётади. Бу борада нафақат давлат тузилмалари, балки фуқаролик жамияти институтлари ҳам фаоллик кўрсатаётгани жуда муҳим.

Бугунги кунда мамлакатимизда ногиронлик соҳасида

600 га яқин нодавлат нотижорат ташкилоти фаолият юритмоқда. Уларнинг вакиллари Конвенцияни ратификация қилишда фаол иштирок этди.

Ногиронлар ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенциянинг ратификация қилиниши ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасида замонавий усуллар ва халқаро стандартларни жорий этиш, Конвенциянинг асосий қоидаларини амалга ошириш, шунингдек, Барқарор ривожланиш мақсадларининг "Ҳеч кимни орта қолдирманг" тамойилини амалга оширишга ёрдам беради.

Конвенцияни ратификация қилиш натижасида ногиронлиги бўлган шахсларни ижтимоий ҳимоя қилиш тизими халқаро норма ва стандартларга мувофиқлаштири, ногиронлиги бўлган шахсларни ижтимоий ҳимоя қилишни кучайтириш бўйича халқаро ташкилотларнинг мақсадли ресурсларини жалб қилиш имконини кенгайтириш, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилишдаги мамлакатимизнинг ижобий халқаро имижига янада яхшилланишига хизмат қилади.

Мамлакатимизда аҳоли, айниқса, эҳтиёжманд, кўмакка муҳтож одамларни кучли ижтимоий ҳимоялаш борасидаги эзгу сазой-ҳаракатлар миллий, хорижий ва халқаро экспертлар томонидан юксак баҳоланмоқда. Ўзбекистонда БМТ Ногиронлар ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенциясининг кучга кириши бу борадаги амалий ишларнинг ўзига хос давомидир.

Ғулом МИРЗО, Ўзбекистонда ҳизмат кўрсатган журналист Бобурод РАЙИМОВ, "Куч — адолатда" муҳбири

Муҳтожлик туфайли қарз олиш айб эмас. Ҳалол одамлар қарзни ҳамisha оғир юк ҳисоблашгани ва ундан имкон қадар тезроқ қутулишга интилашади.

Надомат

УВол бўлган УМРЛАР

Ғиждувонлик Акмал Абдуллаев, Руслан Рустамов, Миршодбек Имомқулов, Шохжаҳон Рустамов, Мухаммад Хусенов қарз баҳонасида оғир жиноятга қўл уришди. Бунга Акмал Абдуллаевнинг Шохжаҳон Рустамовдан олган арзимас миқдордаги қарзи сабаб бўлди.

Гап шундаки, Шохжаҳон қарзини қайтаришни талаб қилавергач, Акмал муаммода қутулишининг қалтис йўлини топди. У Шохжаҳонга пулдор танишини кўрқитиб, пулини тортиб олишни таклиф қилди.

Бу режа Шохжаҳонга ҳам мойдек ёқиб тушди. Шундан сўнг икковлон жиноий режа тузиб, бунга танишлари Руслан, Миршод, Мухаммадни ҳам жалб этишга келишишди.

Катта миқдордаги пулнинг дарагини эшитган Руслан Рустамов ва Миршодбек Имомқулов таклифини дарров қабул қилди. Мухаммад Хусенов рўйхушлик бермаса-да, аммо айрим масалаларда ёрдам берди.

Қисқаси, ўтган йилнинг 29 декабрь кечаси уюшган жиноий гуруҳ йўлга отланди. Жиноий режага мувофиқ Акмал ва Руслан уйга бостириб кириш ва уй эгаларини совуқ қурол билан кўрқитган ҳолда пул ва бошқа бойликларни тортиб олиш вазифасини зиммасига олди.

Миршод уй олдига атрофни кузатиб туриш, хавф-хатар тугилса, шерикларини оғоҳлантириш, Шохжаҳон эса, автомашинада белгиланган жойда уларни кутиб турадиган бўлди.

Юзига ниқоб тақиб, пичоқ билан қуролланган жиноий шериклар қўшни қишлоқлик тадбиркор Жаҳонгир Соҳиб-Ҳўжаевнинг (исм-шариф ўзгартирилган) уйини қийналмай топишди.

Улар дастлаб уйни электр тармоғидан узишди. Бир зумда ҳаммаёқ зим-зиё тортиди. Акмал ва Руслан уйнинг қурлиши тугалланмаган қисмидаги дераза орқали уй эгалари ухлаб ётган хонага бостириб киришди. Юзига ниқоб, қўлига пичоқ тутган кимсаларни кўрган хонадон эгалари кўрқувдан қарахт холга тушишди. Босқинчилар уларнинг кўксига пичоқ тираб, пул ва қимматбаҳо буюмларни беришни талаб қилишди. Уй эгаси дағ-дағ титраганча автомашинаси юкхонасида қанчадир пул борлигини билдирди.

Автомашинани юкхона очиб, 12,5 миллион сўм нақд

пул жиноятчилар қўлига ўтди. Босқинчилар бу билан чекланмади. Улар уй эгаларининг 8 миллион сўмлик иккита қўл телефонини ҳам тортиб олишди ва воқеа жойидан ғойиб бўлишди.

Босқинчилар ўлгажа олинган пул ва буюмларни ўзаро тақсимлашган пайтда ўзлари содир этган жиноятнинг тезда фош этилишини хаёлларига ҳам келтирмаган эди.

Тергов органи А.Абдуллаев, Р.Рустамов, М.Имомқулов ва Ш.Рустамовнинг жиноий характерини Жиноят кодексининг 164-моддаси 3-қисми "в" банди асосида малакаланда бу айблов ўзгартирилди. Аниқроғи, А.Абдуллаев ва Р.Рустамовнинг айби тергов тарафидан тўғри талқин этилган деб топилди. Босқинчиликка ёрдамчи сифатида иштирок этган бўлса-да, жабрланувчиларнинг ҳаёти ва соғлиғига таҳдид солмаган, ўз жиноий шериклари томонидан содир қилинган зўравонликда бевосита қатнашмаган М.Имомқулов ва Ш.Рустамовнинг қилмишини Жиноят кодексининг 28-164-моддаси 3-қисмига, М.Хусеновнинг қилмиши эса, Жиноят кодексининг 241-моддаси 1-қисмига қайта малакаланди.

Суд А.Абдуллаев ва Р.Рустамовга 13 йил, М.Имомқуловга 11 йил, Ш.Рустамовга 12 йил муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазосини тайинлади. Бундан ташқари уларнинг зиммасига 18 миллион 141 минг сўмлик моддий зиённи қоплаш мажбурияти ҳам юклатилди. Босқинчиликка бош қўшмаса-да, уни атайлаб яширган, шу ҳақда ҳеч кимга хабар бермаган ва бунинг оқибатида машъум жиноятнинг содир бўлишига сабабчи бўлган М.Хусенов 3 йил муддатга озодликни чеклаш жазосига маҳкум этилди.

Оддий ва арзимас миқдордаги қарз баҳона бошланган жиноий ҳаракат шундай яқун топди. Навқирон ёшдаги тўрт нафар йигит энди умрини панжара ортида ўтказди. Бу муддат уларга жуда қимматга тушиши аниқ. Зеро, умр — бебаҳо неъмат. Унинг уволи ҳам гоят улкан ва аянчлидир.

Бобур УМАРОВ, жиноят ишлари бўйича Ғиждувон тумани суди раиси Абдулла СОБИРОВ, "Куч — адолатда" муҳбири

Жиноят ва жазо

Даллол қиёфасидаги ФИРИБГАР

у уч нафар кишини чув туширди

◀ (Бошланиши 3-бетда)

Шундан сўнг "Абдулло" А.Давлатова билан Яққасарой туманидаги "NEXT" савдо маркази ёнида учрашади.

— Уйни бориб кўрсак бўладими?, — дея сўрайди мижоз.

— Келаси ҳафта шанба куни бўшайди. Шунда кўришингиз мумкин. Лекин олдиндан юз доллар беришингиз керак.

— Уйни кўрмасдан туриб, пул беролмайман, — дейди А.Давлатова.

— Ундай бўлса, уйни бошқаларга ижарага бериб юбораман, — деб чўчатди "уй эгаси".

Шунда аёл ноилоҳ қолиб, унга 100 АҚШ долларини беради. Бироқ белгиланган куни "Абдулло" учрашувга келмайди. А.Давлатова "Новза" метро бекати олдига уни кутавериш чарчайди. Аслида уни Сўхроб Аҳоров алдаб кетган эди.

Бу орада Сўхроб Юнусобод туманида жойлашган 3 хонали хонадонлардан бирини ижарага бериш ҳақида "OLX.UZ" сайтга эълон жойлаштиради. Ушбу эълон бўйича унга А.Абдурахимов кўнги-роқ қилади. Ҳар сўхбат мобайнида Сўхроб хозир хонадонда бошқа биров яшаб келаятгани, агар 350 АҚШ долларни миқдоридида ижара ҳақида кўнса, хонадон соҳиби уни ижарага қўйиши мумкинлигини маълум қилади.

— Олдиндан юз доллар берасиз, — дейди С.Аҳоров шарт қўйиб.

Унинг шартига рози бўлган А.Абдурахимов Олматор туманидаги 2-сонли туғруқхона олдига Сўхробга 100 АҚШ долларини беради. Бироқ эртаси куни Сўхроб яна 100 АҚШ

доллари бериш шартлигини айтади.

— Майли, яна пул бераман. Лекин олдин уйни кўрсатинг, — дейди А.Абдурахимов.

Шундан сўнг С.Аҳоров турли важ-қарсонлар билан ишни орта сураверади. Охир-оқибат А.Абдурахимов ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идорага мурожаат этишга мажбур бўлади. Оқибатда фирибгарнинг қилмишлари фош бўлиб, унга нисбатан жиноят иши кўзгатилди.

Тергов-суриштирув жараёнида С.Аҳоров жабрланувчиларга етказилган зарарни қоплагани боис суд унга нисбатан асосий жазога жиноят ишлари бўйича Юнусобод тумани судининг 2021 йил 24 майдаги ҳукмига мувофиқ тайинланган жазони қисман қўйиш орқали иш ҳақидан 20 фоизини давлат даромади ҳисобига ушлаб қолган ҳолда 3 йил муддатга ахлоқ тузатиш иши жазоси тайинлади.

Шу ўринда бир мулоҳазани айтиб ўтиш жоизки, одамларнинг ишонувчанлиги ва ўз ҳуқуқларини тўлиқ билмаслиги С.Аҳоров сингари фирибгар кимсаларнинг тегирмонига сув қуяди. Демак, ҳуқуқни библиш, қонунга риоя этиш ҳар қандай жиноят, шу жумладан, фирибгарликнинг ҳам олдини олади.

Буни ҳеч қачон унутмаслик керак.

Баҳоқир ҚАЮМОВ, жиноят ишлари бўйича Мирзо Улуғбек тумани суди судьяси

Зухриддин Бойқурбонов (исм-шарифлар ўзгартирилган) Самарқанд шаҳрида барпо этилаётган кўп қаватли тураржой бинолари қурилишида ишлаётган чоғида тасодифан Феруза исмли жувон билан танишиб қолди. Бора-бора улар тез-тез учрашадиган бўлишди.

Уч ойдан сўнг Феруза хомиладор бўлиб қолганини айтганда, йигит бир сесканиб тушди, аммо унинг гапига ишонмади. Шундан сўнг Ферузани тиббий кўрикдан ўтказишганда у хомиладор эмаслиги маълум бўлди. Табиийки, бу воқеадан сўнг Зухриддиннинг Ферузадан кўнгли қолади ва ўзини ундан олиб қоча бошлади.

Бироқ Феруза Зухриддинга бегона телефон рақамларидан кўнғироқ қилиб, ўзини хомиладор экани, уйланишга мажбурлиги, агар уйланмаса, эвазига 3 минг АҚШ долларини беришни талаб қила бошлайди. Буниси етмаганидек, Зухриддиннинг қишлоқдаги уйига бориб, маҳаллани бошига кўтариш, кўни-қўшнilar олдида шарманда қилишни айтиб, кўрқитади.

Шу йилнинг 4 февраль куни илжосиз ва ночор қолган З.Бойқурбонов Самарқанд шаҳар 9-сонли ички ишлар бўлимига 2020 йилда Ф.Солижоновна исмли қиз билан танишгани, аммо ҳозирда у 3 минг АҚШ долларини миқдоридан пул талаб қилаётгани, бериб, ундан боласи борлигини ота-онасига билдириши, фотосуратларини кўрсатиб, шарманда қилишни айтаяётгани сабабли унга нисбатан қонуний чора кўришни сўраб ариза билан мурожаат қилади. Ушбу мурожаат асосида тезкор тадбир режаси тузилиб, 2 минг АҚШ долларини миқдоридан 20 дон пулларга кимёвий ишлов берилди. Уч дон АҚШ долларини купюрасига махсус кимёвий қалам билан "товламачи" сўзи ёзиб қўйилди.

Шундан сўнг Феруза Солижоновна 2 минг АҚШ долларини олаётганда қўлга олинди ва унга нисбатан жиноят иши кўзгатилди.

Суд тергов органи томонидан Ф.Солижонованинг жиноий ҳаракати Жиноят кодексининг 165-моддаси 1-қисми билан тўғри малакаланган деб ҳисоблади. Амалдаги қонунчиликда товламачилик, яъни жабрланувчи ёки унинг яқин кишиларига зўрлик ишлатиш, мулкка шикаст етқа-

зиш ёки уни нобуд қилиш ёхуд жабрланувчи учун сир сақланиши лозим бўлган маълумотларни ошкор қилиш билан кўрқитиб, ўзгадан мулкни ёки мулкрий ҳуқуқни топшириш, мулкрий манфаатлар бериш ёхуд мулкрий йўсиндаги ҳаракатлар содир этишни талаб қилиш ёхуд жабрланувчини ўз мулкни ёки мулк-

Турмуш чорраҳаларида «Севги» ниқобидаги ТУВОҚ

ка бўлган ҳуқуқини беришга мажбур қиладиган шартитга солиб қўйилган ҳолатлар учун жиноий жавобгарлик белгиланган.

Жиноят иши ҳужжатлари ва аниқланган ҳолатлардан маълум бўлишича, судланувчи Ф.Солижоновна таниши З.Бойқурбоновнинг ундан фарзанди борлигини, шунингдек, у билан яқин муносабатда бўлганини оила аъзоларига айтиб, шарманда қилиш билан кўрқитган. 3 минг АҚШ долларини товламачилик йўли билан талаб қилиб, пулни беришга мажбур қиладиган шартитга солган ҳамда тезкор тадбирда фойдаланиш учун берилган 2 минг АҚШ долларини товламачилик йўли билан қўлга киритишга ушлатган.

Судланувчи З.Солижонованинг товламачиликда ифодаланган ҳаракатлари жиноят ишида мавжуд бўлган судга оид кимёвий экспертиза хулосаси, электрон диск ва стенограмма баённомаси, ариза, тушунтириш хатлари, сўроқ ва юзлаштириш баённомалари билан тўлиқ ўз исботини топди.

Суд З.Бойқурбоновнинг судланувчига нисбатан даввоси йўқлиги, З.Солижонованинг ёши ва аёллигини инобатга олди. Инсонпарварлик ва одиллик тамойилларига риоя қилиб, унга нисбатан икки йил муддатга

озодликни чеклаш жазоси тайинлади.

Хулоса ўрнида айтиб ўтиш жоизки, енгил-елпи ва пала-партиш тарзда турмуш кечириш, миллий ва умуминсоний қадриятларни унутиш кишини тубанликка бошлади. Уни турли балоларга рўбарў қилиб, эл орасида инсонга қолдиради. Шу боис баён этилган воқеа тафсилотидан бошқалар ҳам сабоқ чиқариши зарур.

Фаррух САМАТОВ, жиноят ишлари бўйича Самарқанд шаҳар суди судьяси Абдухамид ХУДОЙБЕРДИЕВ, "Куч — адолатда" муҳбири

Қашқадарё вилояти суди жамоаси девонхона мудираси Зулфия Очиловага онаси Ирисой ОЧИЛОВанинг вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдирди.

Қашқадарё вилояти суди жамоаси судья катта ёрдамчиси Сардорбек Жомуратовга отаси Исқандар НОРМУРДОВнинг вафоти муносабати билан таъзия изхор этади.

Куч — адолатда
МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Олий суди

Бош муҳаррир:
Шодикул ҲАМРОЕВ
Газета 2007 йил
23 февралда Ўзбекистон
Матбуот ва ахборот
агентлигида 0224-рақам
билан рўйхатдан ўтган.

ТАХРИР ҲАЙЪАТИ:
Козимджан КАМИЛОВ
Робохон МАХМУДОВА
Халилullo ТУРАХУЖАЕВ
Икрам МУСЛИМОВ
Бахтиёр ИСАКОВ
Холмўмин ЁДГОРОВ
Зарифжон МИРЗАКУЛОВ
Замира ЭСОНОВА
Бобомурод РАЙИМОВ

Навбатчи муҳаррир:
Сардор ҲАМРОЕВ
Саҳифаловчи:
Шерзод ХАЙРУЛЛАЕВ

Газета «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик
компанияси босмахонасида офсет усулида босилди.
Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Манзиллими: Тошкент шаҳри, А. Қодирий кўчаси, 1-уй
Тел.: (0 371) 241-01-56, 239-02-54
E-mail: kuch-adolatda@mail.ru
Нашр индекси: якка тартибда - 574, ташкилотлар учун - 575.
Буюртма: Г-715 Қоғоз бичими: А-2. Ҳажми: 2 босма табоқ.
Сотувда эркин нархда. Адади: 4921
1 2 3 4 5 6 Топшириш вақти: 22°. Топширилди: 00°.